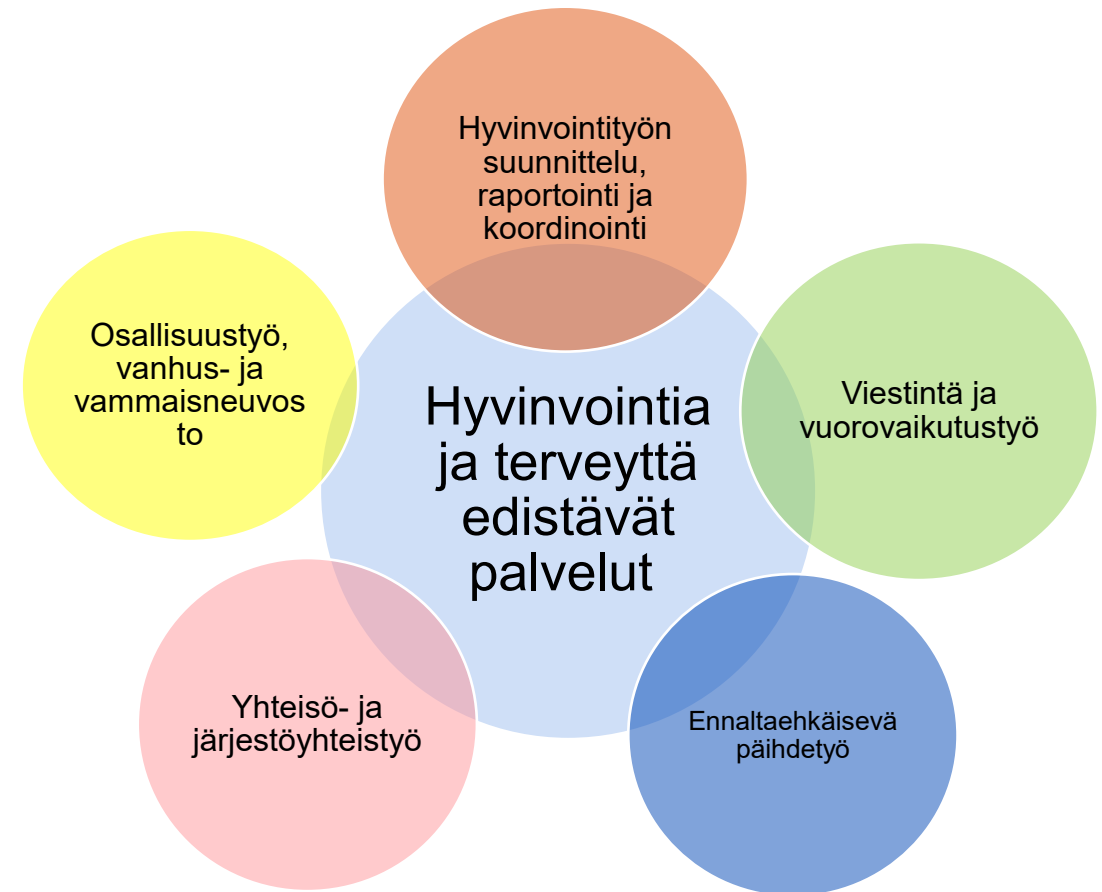

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kaupungilla

Hyvinvointityö Espoon kaupungilla

- Kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelut keskiössä.
- Hyvinvointityön kaupunkitasoinen ja poikkihallinnollinen koordinointi, kehittäminen ja ohjaaminen
 - Rajapintayhteistyö LUVNin kanssa
 - Hyvinvointityöhön liittyvä viranomaisverkostojen yhteistyö
 - Hyvinvointikertomus ja -raportti nivottuna osaksi kaupungin talousarviovalmistelua
 - Hyvinvointiin liittyvän tilastoinnin ja seurannan kehittäminen
 - Päätöksien hyvinvointivaikutusten arviointi
 - Osallisuuden poikkihallinnollinen kehitys- ja valmistelutyö
- Yhteisö- ja järjestöyhteistyö ja koordinointi
- Hyvinvointityön tiedotus-, vuorovaikutus- ja viestintäyhteistyö
- Ennaltaehkäisevä päihdetyö
- Lakisääteiset vaikuttamistoimielimet

Esimerkkejä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä kunnissa

Terveellinen, turvallinen ja liikkumista edistävä ympäristö

Valaistut, aurut ja hiekoitetut kadut, turvalliset pyöräreitit ja kunnostetut pyörätiet, terveystietokulman huomioivat rakennusmääräykset, melun ja häiriöiden torjunta ja valvonta, vähittäismyynnin ja ravintoloiden vastuullisuuden tuki, puhdas vesi ja toimiva jätehuolto jne.

Kulttuuripalvelut ja harrastamisen paikat

Kaupunginmuseot ja kansalaisopistot, räätälöidyt ja subventoidut palvelut erityistä tukea tarvitseville (esim. työttömät, maahanmuuttajat) jne.

Sivistys, varhaiskasvatus ja koulut

Kirjastojen monipuoliset palvelut, koulupäivän liikunnan lisääminen, kiusaamisen ehkäisy, erityistä tukea tarvitsevien tunnistaminen ja ohjaaminen palveluihin, terveellinen joukkoruokailu jne.

Elinvoiman edistäminen

Yritysneuvonta, nuorten kesätyöt, pitkäaikaistyöttömien ja vaikeasti työllistyvien työllistymisen tukitoimet ja palveluohjaus, työnantajien päihdeohjelmat jne.

Liikuntapalvelut ja harrastamisen paikat

Lähiliikuntapaikat, koulujen ja päiväkotien pihat kaikille, päihdeettömyys, räätälöidyt ja subventoidut palvelut erityistä tukea tarvitseville (esim. työttömät, maahanmuuttajat) jne.

Osallisuuden vahvistaminen

Asukkaiden osallistumisen paikat ja mahdollistaminen, järjestötoiminnan tukeminen, vanhus- vammais- ym. neuvostot ja asukasraadit, osallisuus palveluiden kehittämisessä jne.

Keskushallinto
Hyvinvointi ja terveys osaksi kuntastrategiaa ja taloussuunnittelua

Päätösten hyvinvointi- ja terveysvaikutusten ennakoarvointi

Hyvinvointikertomus

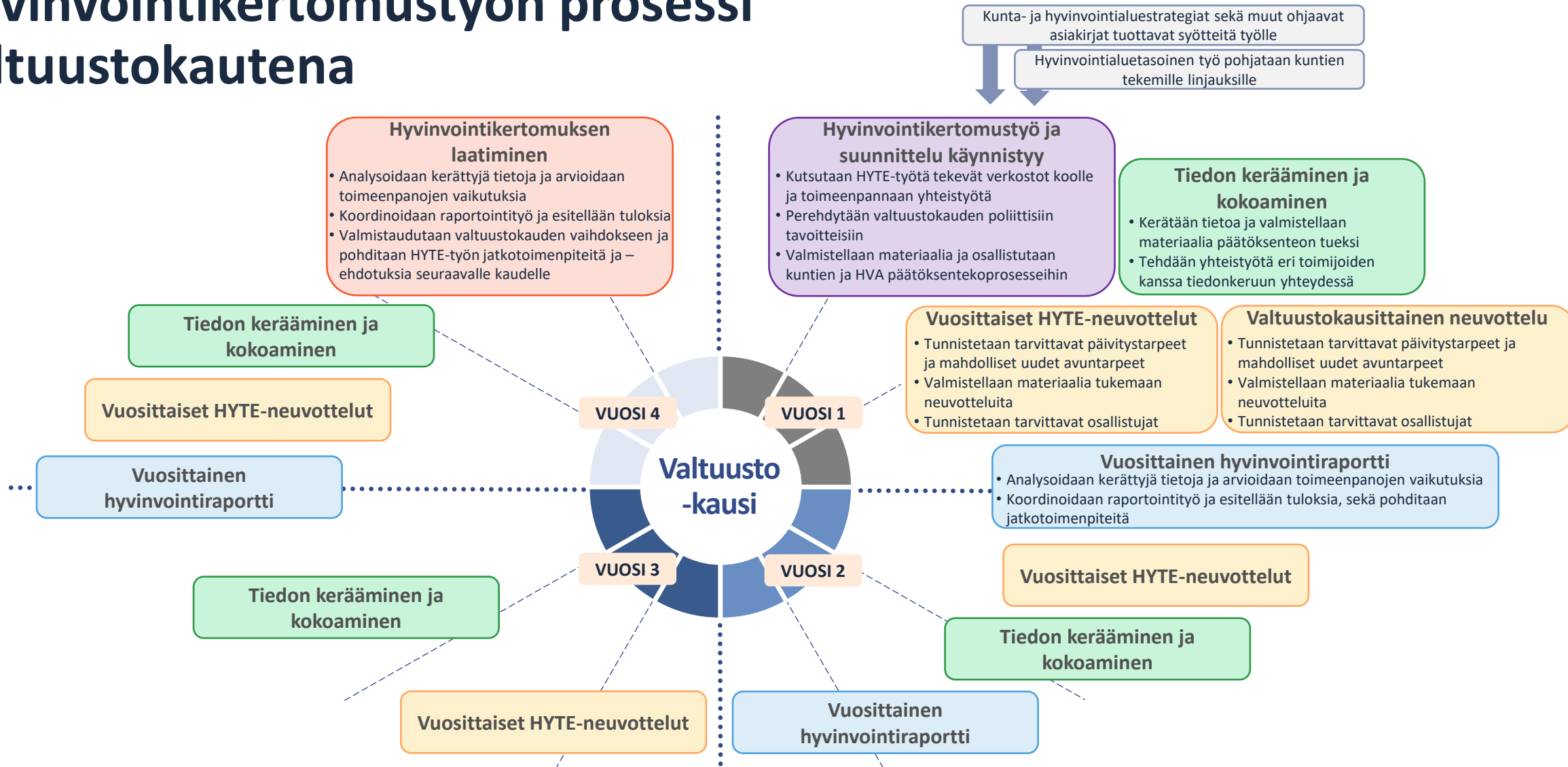
Hyvinvointiryhmä tms.

Hyvinvointikoordinaattori

Hahmotelmaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteen asetannasta, seurannasta ja vuosikellosta

Hyvinvointikertomustyön prosessi valtuustokautena

Hyvinvointikertomustyö kestää läpi koko valtuustokauden, mutta työssä on myös vuosittainen sykli

Suppeampi hyvinvointiraportti laaditaan kerran vuodessa, laaja hyvinvointikertomus kerran valtuustokaudessa

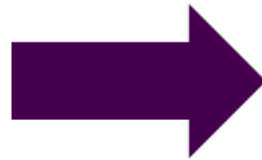
Kuntien HYTE-kerroin

Pohdintaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja sen tietopohjan kehittämisestä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehittäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tulee johtaa osana muuta johtamista

- Vakiintuneita johtamisrakenteita käytetään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamisessa
- Hyvinvointikertomus kytketään vahvemmin osaksi organisaation strategiaa

Kunnan ja hyvinvointialueen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä on osittain päällekkäinen ja luo riskin osaoptimointiin

- Organisaatioiden tulee sopia työnjaosta siten, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä muodostuu ehyt kokonaisuus
- Kansallista ohjausta kunnan ja hyvinvointialueen työnjaosta tulee lisätä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehittäminen

Kunnan ja hyvinvointialueen tulee kyetä hyödyntämään toistensa tietoaineistoja ja sopimaan tärkeimmistä indikaattoreista

- Tiedolla johtamisen jatkuva kehittäminen on tärkeää
- Tietoaineistojen jakamisen lainsäädännöllisiin esteisiin tulee pyrkiä vaikuttamaan

Lasten hyvinvoinnin ja terveyden vaikuttava edistäminen edellyttää sujuvaa yhteistoimintaa ja tiedonkulkua kunnan ja hyvinvointialueen välillä

- Palvelut tulee pystyä tuottamaan siten, että asiakas ei huomaa asioivansa kahden eri organisaation palveluissa
- Palvelujen kohdentamista suurimman tuen tarpeessa oleville tulee arvioida ja kehittää

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehittäminen

Sote-uudistuksen jälkeen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ toteutuu verkostomaisissa rakenteissa entistäkin enemmän

- Yhdyspinnoilla tarvitaan nykyistä parempaa kykyä hallita ja johtaa verkostoja
- Työntekijöiltä edellytetään orientaatiota ja kykyä organisaatorajat ylittävään työhön

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteiden luominen on ollut taka-alalla välittömästi sote-uudistuksen astuttua voimaan

- Tämän projektityön tutkimuskysymyksiä olisi hyödyllistä tarkastella uudelleen toiminnan vakiinnuttua

Ylätason tietopohjaehdotus HYTE-datan keruulle Länsi-Uudenmaan alueella

Yhteisen HYTE-data tietopohjan tulisi koostua ainakin **vähimmäistietosisällöistä, TEAviisarista, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen arviointiraporteista, HYTE-kertoimista** sekä **muilta toimijoilta saatavista tiedoista.**

1

Rikas ja monipuolinen tietopohja

2

Lisäksi yhteistä HYTE-data tietopohjaa voi rikastuttaa **tutkimustiedolla ja muulla kerätyllä tiedolla**, esimerkiksi sosiaalisella raportoinnilla ja kuntalaiskyselyillä.

Vähimmäistietosisällöt

- Kuntien vähimmäistietosisällöt
- Hyvinvointialueen vähimmäistietosisältö

Muu kansallinen indikaattoritieto, esim.

- TEAviisari
- THL:n arviointiraportit
- HYTE-kerroin

Muilta toimijoilta saatava tieto

- Kunnan, hyvinvointialueen ja ulkopuolisten palveluntuottajien keräämä ja tuottama tieto

Tutkimustieto ja muu kerätty tieto

- *Valinnainen täydentävä tieto esim. elintapatutkimus, kuntalaiskysely tai sosiaalinen raportointi*

Maksulliset lisäotokset

- *Valinnainen maksullinen esim. Terve Suomi tai PUHTI täydentävä tieto*

Ehdotettu tietopohjan peruspilari (1) sisältää dataa mm. seuraavista HYTE-alueista:

- Kulttuuri ja liikunta
- Lukio- ja ammatillinen koulutus sekä perusopetus
- Perusterveydenhuolto ja hyvinvoinnin tila sekä tehdyt toimet
- Kuntajohto ja soten kustannusvaikuttavuusmittaristo
- HYTE-rakenteet, HYTE-työn toiminta ja voimavara sekä muutosta mittaava tulos

TAUSTA: HYTEen liittyvien ilmiöiden seuranta edellyttää organisaatorajat ylittävää tietopohjan määrittämistä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kunnat

Järjestöt

Yritykset

Muut

Palveluiden ja yksittäisten toimijoiden toimien vaikutuksista syntyy tietoa, joka välittyy tyypillisesti yksittäiselle organisaatiolle / palveluntuottajalle. **Jotta HYTE-tyon tulokset, vaikutukset ja ilmiöiden kehitys välittyisi kaikille HYTE-toimijoille, tulisi palveluiden vaikutuksia seurata mahdollisimman yhtenäisen tietopohjan avulla.**

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Sosiaali- ja terveystyö

Hyvinvointialue

Järjestöt

Yritykset

Muut

HYTE-työ ja siihen liittyvä tietopohja voi liittyä seuraaviin teemoihin: (esimerkkejä)

Terveellisten elintapojen tukeminen

Esimerkiksi lihavuuden ehkäisy, liikunnan edistäminen, työ- ja toimintakyvyn ylläpito, päihteiden käytön väheneminen

Mielenterveyden tukeminen

Esimerkiksi yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisy

Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen

Esimerkiksi polarisaation vähentäminen, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden lisääminen, kotouttamisen parantaminen

Asukkaiden arkiympäristön turvallisuuden edistäminen

Esimerkiksi lähisuuhdeväkivallan ehkäisy, kaatumisten ehkäisy, kiusaamisen ehkäisy, rikollisuuden ja jengiytymisen ehkäisy

Yhteinen tietopohja alueen HYTE-työn tueksi

Vähimmäistietosisällöt

Muilta toimijoilta saatava tieto

Tutkimustieto

Muu kansallinen indikaattoritieto

Lisätokset ja muu tieto